

[C-282/24](#)

2025-10-16

Direktyva [2014/24/ES](#)

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2014/24/ES](#) dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 72 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad preliminariojoje sutartyje, kuri buvo sudaryta vadovaujantis mažiausios pasiūlytos kainos kriterijumi, numatyto atlygio metodo pakeitimas, kai pakeičiamas fiksuotų ir kintamų kainų santykis ir kainų lygiai pakoreguojami taip, kad bendra šios preliminariosios sutarties vertė pasikeičia tik nežymiai, turi būti laikomas keičiančiu bendrą minėtos preliminariosios sutarties pobūdį, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

ESTT priminė suformuotą praktiką, susijusią su Direktyvos [2014/24/ES](#) tikslais, pagal kurią matyti, kad jos 72 straipsniu, kuriame apibrėžtos sąlygos, kuriomis sutartys ar preliminariosios sutartys gali būti keičiamos jų galiojimo laikotarpiu, siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi vienodo požiūrio ir skaidrumo principų, kartu sukuriant tam tikrą lankstumą taikant sutartis ir preliminarias sutartis reglamentuojančias taisykles, kad perkančiosios organizacijos galėtų pragmatiškai reaguoti į aplinkybes, kylančias vykdant sutartį ar preliminariąją sutartį.

Be to, Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose bei 2 dalyje nurodyti atvejai pasižymi tuo, kad jie susiję su išimtinėmis situacijomis, kai numatomas sutarties pakeitimas gali turėti tik nereikšmingą poveikį vienodo požiūrio ir skaidrumo principų laikymuisi, todėl šiais atvejais gali būti taikomas lankstesnis reglamentavimas.

ESTT pažymėjo, kad sąvoka „bendras preliminariosios sutarties pobūdžio pakeitimas“ skiriasi nuo sąvokos „esminis jos pakeitimas“ ir kad pirmoji sąvoka apima tik svarbiausius esminius pakeitimus, dėl kurių iš esmės pakeičiamas preliminariosios sutarties dalykas ar rūšis, arba iš esmės pakeičiama jos pusiausvyra, todėl tokie pakeitimai gali būti laikomi tokio masto, kad jais pakeičiama visa preliminarioji sutartis. Vien aplinkybės, kad pakeitimas būtų galėjęs turėti įtakos pirminės

atitinkamos preliminariosios sutarties sudarymo procedūros baigčiai, jeigu jis būtų buvęs įtrauktas į šią procedūrą reglamentuojančius dokumentus, savaime nepakanka siekiant įrodyti, kad šis pakeitimas keičia bendrą preliminariosios sutarties pobūdį.

ESTT nurodė, kad preliminariojoje sutartyje numatyto atlygio metodo pakeitimas, dėl kurio bendra šios preliminariosios sutarties vertė pasikeičia nežymiai, negali iš esmės pakeisti šios preliminariosios sutarties dalyko arba iš esmės jos rūšies.

Vis dėlto ESTT atkreipė dėmesį, kad išimtinėmis aplinkybėmis atlygio metodo pakeitimas, dėl kurio bendra preliminariosios sutarties vertė pasikeičia nežymiai, kaip antai drastiškas fiksuotos kainos ir kintamos kainos santykio pokytis, gali lemti esminį šios preliminariosios sutarties pusiausvyros pasikeitimą, taigi pakeisti ir bendrą minėtos preliminariosios sutarties pobūdį. Taip būtų tuo atveju, jeigu atitinkamoje preliminariojoje sutartyje numatyto atlygio metodo peržiūra lemtų jos sistemos pokytį, dėl kurio subjektas ar subjektai, su kuriais buvo sudaryta preliminarioji sutartis, atsidurtų gerokai palankesnėje padėtyje nei ta, kuri būtų susidariusi taikant iš pradžių sutartą atlygio metodą. Šią aplinkybę pagrindinėje byloje turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į visas reikšmingas aplinkybes.

Atsakydamas į prejudicinį klausimą, ESTT konstatavo, kad Direktyvos [2014/24/ES](#) 72 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad preliminariojoje sutartyje, kuri buvo sudaryta vadovaujantis mažiausios pasiūlytos kainos kriterijumi, numatyto atlygio metodo pakeitimas, kai pakeičiamas fiksuotų ir kintamų kainų santykis ir kainų lygiai pakoreguojami taip, kad bendra šios preliminariosios sutarties vertė pasikeičia tik nežymiai, neturi būti laikomas keičiančiu bendrą minėtos preliminariosios sutarties pobūdį, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, nebent toje preliminariojoje sutartyje numatyto atlygio metodo pakeitimas iš esmės pakeistų jos pusiausvyrą.